

Revisionsrapport

Barn- och ungdomsnämndens styrning, uppföljning och kontroll

Kommunstyrelsens uppsiktsplikt med anledning av barn- och ungdomsnämndens ekonomiska underskott

Hylte kommun

Carl-Magnus Stenehav
Cert. Kommunal revisor
Karolin Hamnér

April/2019

Innehåll

1.	Sammanfattning och revisionell bedömning	2
1.1.	Bedömning utifrån kontrollmålen	2
1.2.	Rekommendationer	3
2.	Inledning	4
2.1.	Bakgrund	4
2.2.	Revisionsfrågor	4
2.3.	Revisionskriterier	4
2.4.	Kontrollmål	4
2.5.	Avgränsning och metod	5
3.	Granskningsresultat	6
3.1.	Kommunens budget	6
3.2.	Barn- och ungdomsnämnden	6
3.2.1.	Tillräcklig ekonomisk information har redovisats för nämnden. Tillräckliga analyser har gjorts med anledning av den ekonomiska utvecklingen	9
3.2.2.	Nämnden har fattat beslut om åtgärder med anledning av den	15
	ekonomiska redovisningen och besluten är spårbara	15
3.2.3.	Nämnden har säkerställt att fattade beslut verkställs	15
3.3.	Kommunstyrelsen	17
3.3.1.	Tillräcklig ekonomisk information har redovisats för kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen har fattat beslut med anledning av redovisad information	18

1. **Sammanfattning och revisionell bedömning**

PwC har på uppdrag av Hylte kommuns revisorer genomfört en granskning gällande Barn- och ungdomsnämndens styrning, uppföljning och kontroll samt kommunstyrelsens uppsiktsplikt med anledning av Barn- och ungdomsnämndens underskott.

Revisionsfrågorna som ska besvaras är:

- Har barn- och ungdomsnämnden bedrivit sin verksamhet ändamålsenligt och med tillräcklig kontroll?
- Har kommunstyrelsen fullgjort sin uppsiktsplikt avseende barn- och ungdomsnämnden?

Efter genomförd revision och genomgång av samtliga kontrollmål gör vi den samlade bedömningen:

Vi bedömer att barn- och ungdomsnämnden inte bedrivit sin verksamhet ändamålsenligt och inte med en tillräcklig kontroll.

Vi bedömer att kommunstyrelsen inte helt fullgjort sin uppsiktsplikt avseende barn- och ungdomsnämnden.

1.1. **Bedömning utifrån kontrollmålen**

Denna bedömning gör vi utifrån följande ställningstaganden:

Kontrollmål barn- och ungdomsnämnden	Kommentar
Tillräcklig ekonomisk information har redovisats för nämnden	Ej uppfyllt
Tillräckliga analyser har gjorts med anledning av den ekonomiska redovisningen	Ej uppfyllt
Nämnden har fattat beslut om åtgärder med anledning av den ekonomiska redovisningen och spårbarhet finns av fattade beslut.	Ej uppfyllt
Nämnden har säkerställt att fattade beslut verkställs.	Ej uppfyllt
Kontrollmål kommunstyrelsen	Kommentar
Tillräcklig ekonomisk information har redovisats för kommunstyrelsen	Delvis uppfyllt

avseende Barn- och ungdomsnämndens underskott.

Kommunstyrelsen har fattat beslut med anledning av redovisad information. Delvis uppfyllt

1.2. Rekommendationer

Med utgångspunkt i de iakttagelser och bedömningar som har framkommit i granskningen rekommenderar vi följande:

Vi rekommenderar att:

- Barn- och ungdomsnämnden behöver fortsätta vidta kraftfulla åtgärder för att uppnå fullmäktiges ekonomiska mål och därigenom en ekonomi i balans. Barn- och ungdomsnämnden måste tillse att beslutade besparingsförslag får effekt i verksamheten, följ upp åtgärdsplanerna.
- Barn- och ungdomsnämnden utvecklar ekonomistyrningen, prognosarbetet och uppföljning. Nämnden behöver tydligare följa verksamheternas resultat och kostnadsutveckling och ställa tydligare krav på analys och åtgärder.
- Barn- och ungdomsnämnden bjuder in verksamheten för att säkerställa att verksamheten aktivt arbetar med att realisera åtgärder.
- Formalisera processen minnesanteckningar samrådsmöten och övriga möten som sker. Detta genom att minnesanteckningar skrivs och redovisas för kommunstyrelse och nämnd.
- Kommunstyrelsen behöver tydligare följa nämndens resultat och kostnadsutveckling och ställa tydligare krav på analys och åtgärder.
- Kommunstyrelsen ser över kommunens samlade ekonomistyrning kring uppföljning och rapportering.
- Kommunstyrelsens uppsiktsplikt bör tydliggöras kring vad som inryms under denna samt på vilket sätt uppsiktsplikten ska bedrivas.
- Kommunstyrelsen bjuder regelbundet in representanter från barn- och ungdomsnämnden för att säkerställa att åtgärdsarbetet sker enligt plan.

2. Inledning

2.1. Bakgrund

Kommunstyrelse och nämnder ska förvalta och genomföra verksamheten i enlighet med fullmäktiges uppdrag, lagar och föreskrifter det vill säga på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och med en tillräcklig intern kontroll.

I delårsrapporten prognostiserade barn- och ungdomsnämnden en negativ budgetavvikelse om 17,4 mnkr. Underskottet har under hösten 2018 ökat och i samband med nämndens möte i december prognostiseras en negativ budgetavvikelse på -32,8 mnkr.

Förutsättningarna för en god ekonomisk hushållning är att nämnderna håller sig inom de budgetramar som fullmäktige har beviljat dem. Kommunstyrelsen ska ha en uppsikt över övriga nämnders verksamhet och ekonomi.

Nämndens budgetunderskott och kommunstyrelsens uppsiktsplikt har uppmärksammats i revisorernas risk- och väsentlighetsanalys.

2.2. Revisionsfrågor

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har barn- och ungdomsnämnden bedrivit sin verksamhet ändamålsenligt och med tillräcklig kontroll?
- Har kommunstyrelsen fullgjort sin uppsiktsplikt avseende barn- och ungdomsnämnden?

2.3. Revisionskriterier

Svaret på revisionsfrågan har bedömts utifrån nedanstående revisionskriterier.

- Kommunallagen
- Budget för år 2018
- Protokoll och handlingar i kommunstyrelsen och barn- och ungdomsnämnden

2.4. Kontrollmål

För att besvara granskningens övergripande revisionsfrågor har följande kontrollmål varit styrande för granskningen:

Barn- och ungdomsnämnden:

- Tillräcklig ekonomisk information har redovisats för nämnden.
- Tillräckliga analyser har gjorts med anledning av den ekonomiska utvecklingen.

- Nämnden har fattat beslut om åtgärder med anledning av den ekonomiska redovisningen och spårbarhet finns av fattade beslut.
- Nämnden har säkerställt att fattade beslut verkställs.

Kommunstyrelsen:

- Tillräcklig ekonomisk information har redovisats för kommunstyrelsen avseende barn- och ungdomsnämndens underskott.
- Kommunstyrelsen har fattat beslut med anledning av redovisad information.

2.5. Avgränsning och metod

Granskningen omfattar revisionsår 2018, barn- och ungdomsnämndens styrning, uppföljning och kontroll samt kommunstyrelsens uppsikt fram till 2018-12-31. Effekter fram till dess att granskningen är genomförd.

Granskningen har skett av nämndens och kommunstyrelsens protokoll och tillhörande handlingar, ekonomiska underlag och analyser. Inom ramen för granskningen har det också genomförts intervjuer med barn- och ungdomsnämndens presidium och kommunstyrelsens presidium, kommundirektör, economichef, förvaltningschef för barn- och ungdomsnämnden samt två rektorer.

Rapporten har sakavstämts av de intervjuade.

3. Granskningsresultat

3.1. Kommunens budget

Av kommunens budgetdokument för år 2018-2021 framgår att det är de politiska organen kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och nämnderna som anger vad som ska prioriteras och vad som ska genomföras. De beslutar i frågor som ekonomi och kvalitet, policybeslut och riktlinjer för verksamheterna. Kommunfullmäktige styr genom att bland annat ge resurser, ge uppdrag, sätta upp mål till de olika verksamheterna. De anställda ansvarar för att ta fram underlag för politiska beslut och verkställa de beslut som de politiska organen beslutar om samt att följa upp verksamheterna och att redovisa detta tillbaka till de olika politiska organen.

I kommunens budget betonas också vikten av budgetföljsamhet för att inte urholka kommunens ekonomi, att budgetföljsamheten är strategiskt viktig eftersom det skapar en stabil ekonomi samt att det ger bättre förutsättningar att genomföra framtida investeringar.

Enligt Hylte kommuns styrmodell antagen av kommunfullmäktige § 90 2015-11-19 ska nämnderna och kommunstyrelsen anpassa kommunfullmäktiges mål, grunduppdrag och ekonomiska ramar till sin egen verksamhet. Detta genom att varje nämnd mäter grunduppdraget på sin nivå genom dels de nyckeltal och kvalitetsnivåer som fastställts av fullmäktige men även genom ytterligare nyckeltal med kvalitetsnivåer som nämnden själv vill komplettera med. Grunduppdraget och målstyrningen finansieras via det ekonomiska utrymmet som kommunfullmäktige tilldelat nämnden. Hur detta utrymme fördelas mellan nämndens egna verksamhetsområden beslutar nämnden själva om.

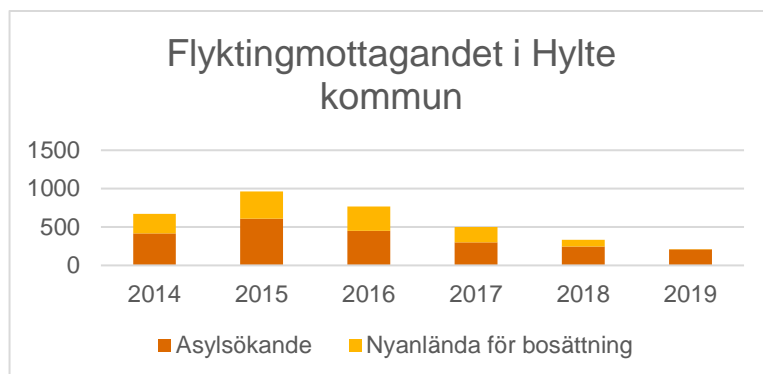
Under året görs regelbundna månadsuppföljningar av de budgetansvariga. De sammanställs och redovisas för respektive nämnd och samlas sedan för redovisning till kommunstyrelsens arbetsutskott. Om prognoserna visar på avvikelser mot budget ska nämnden också presentera åtgärder för att komma i ram. Månadsprognos görs varje månad mellan mars och november med uppehåll för juni och juli.

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att hela kommunens verksamhet bedrivs med en god kvalitet inom de ekonomiska ramar som kommunfullmäktige beslutat om. Det innebär att kommunstyrelsen har uppsiktsplikt över nämndernas verksamhet. Nämnderna rapporterar därför regelbundet om sin ekonomi och sina uppföljningar till kommunstyrelsen.

3.2. Barn- och ungdomsnämnden

Barn- och ungdomsnämnden redovisade ett ekonomiskt underskott om ca 3,8 mnkr i årsbokslutet för år 2017. Av kommunens budgetdokument *Resultat- och ekonomisk plan* för år 2018 framgår att nämnden tilldelades en ekonomisk ram om ca 304,2 mnkr, vilket var ca 16 mnkr mer än motsvarande ramtilldelning för föregående år. Ramförändringen består av kompensation för löne- och kostnadsökningar, justering av interna kapitalkostnader, bokföringstekniska justeringar samt för demografiska förändringar. I övrigt kommenteras inte nämndens utökade ramtilldelning i 2018 års budget.

I samband med intervjuer, och av interna underlag och analyser, framgår att Hylte kommun har tagit emot ett stort antal flyktingar de senaste åren. Nedanstående figur visar Migrationsverkets statistik över antalet flyktingar i Hylte kommun mellan år 2014 och 2019.

Av figuren framgår att Hylte kommun under flera år har tagit emot ett stort antal flyktingar, både asylsökande och flyktingar som har fått uppehållstillstånd för bosättning i Hylte kommun. In- och utflyttningen av flyktingar till kommunen har enligt intervjuer under de senaste åren försvårat ekonomi- och verksamhetsplaneringen inom framförallt barn- och ungdomsnämndens verksamhet. Vid inströmningen av flyktingar år 2014 och 2015 behövde verksamheten utökas och för år 2018 och även för 2019 råder motsatt förhållande då verksamheten behöver minska.

För kostnader som kopplas till flyktingmottagningen kan staten ersätta vissa delar. Ersättningen till kommunerna har tidigare varit relativt generös men i slutet av år 2016 meddelade Migrationsverket att ersättningsnivåerna sänks från och med 2017-07-01 med anledning av nytt ersättningsystem. Utifrån analys av personalkostnadernas utveckling från år 2017 har kostnadsutveckling över tid ökat.

Sammanfattning av den ekonomiska utvecklingen

Nedanstående diagram visar nämndens prognosticerade helårsutfall (för de månader då prognoser beslutas), i relation till det faktiska ekonomiska utfallet enligt årsbokslutet år 2018. Vi noterar att vid den första prognosen som presenterades efter första kvartalet 2018 är skillnaden mellan prognosticerat utfall och faktiskt utfall ca 32,3 mnr.

Ovanstående diagram visar stora skillnader mellan prognos och utfall även under årets sista månader (skillnad mellan prognos i november och slutligt utfall var ca 9,6 mnkr). Nämndens presidium lyfter i intervjuer att säkrare och mer utförliga prognoser har efterfrågats från nämndens sida, men har inte redovisats. Det framkommer i flertalet intervjuer att den ekonomiska redovisning som lämnats inte varit tillräckligt tydlig. Nämnden, har inte haft tillräcklig insyn i hur exempelvis intäkter/statsbidragen och personalkostnader har utvecklats under året. Vid intervjuerna lyfts att Migrationsverkets statsbidrag inte budgeteras vilket försvårar planeringen av ekonomi och verksamhet. Vi har i granskningen inte noterat att intäkterna från Migrationsverket följts upp tillräckligt inom kontoret. Det uppges finnas ambitioner att i framtiden förtydliga hur uppföljningen av statsbidrag ska ske.

De osäkra prognoserna under senare delen av året förklaras i intervjuer till stor del bero på att Individ- och familjeomsorgens (IFO) kostnader för institutionsplaceringar inte har inkluderats i prognosen tidigare under året, trots att förvaltningskontoret kände till att dessa ökat.

Vi har tagit del av budgetuppföljningen som avser hela år 2018 och som redovisar budgetavvikelse per enhet. Nedanstående diagram visar att av 18 enheter är det endast 2 enheter som redovisar positiva budgetavvikelser och hela 16 enheter som redovisar negativa budgetavvikelser. Enheterna individ- och familjeomsorg (IFO), Örnaskolan, Gymnasiet/SFI/Komvux och Torup/Rydö redovisar negativa budgetavvikelser på ca 8 mnkr eller mer.

Enheter med största budgetavvikelser	Budget Jan - Dec 2018	Utfall Jan - Dec 2018	Avvikelse Jan - Dec 2018
IFO	15 510 236	26 270 805	-10 760 569
Gymnasieskola/SFI /Komvux	56 478 977	67 486 100	-11 007 123
Örnaskolan	12 208 426	20 549 422	-8 340 997
Torup / Rydö skola	4 133 230	11 831 330	-7 698 099

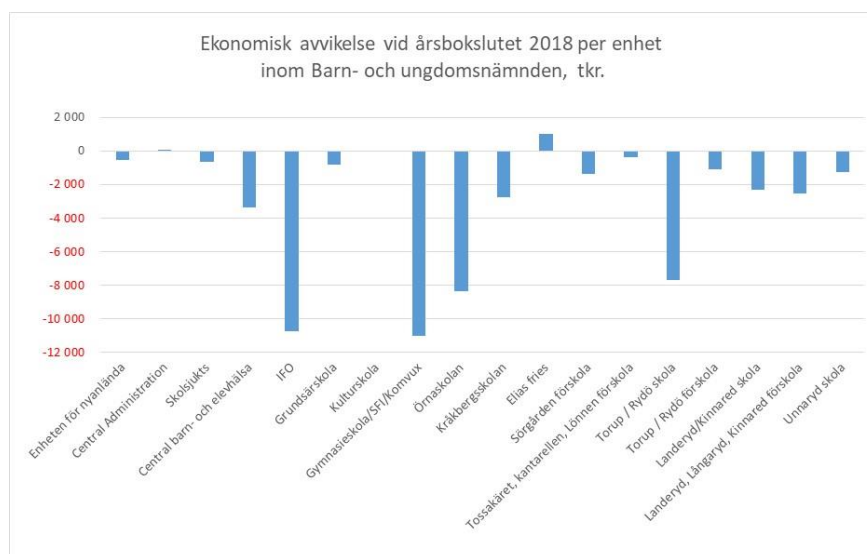
Individ- och familjeomsorgen redovisar samlat ett underskott om 10,8 mnkr. Avvikelsen beror i huvudsak på att verksamheten för institutionsvård för barn och ungdomar redovisar en avvikelse på 5,2 mnkr för 2018. Antalet ungdomar som behöver institutionsvård har ökat drastiskt från augusti 2017 och därefter fortsatt att öka under år 2018. Enligt uppgifter uppgick kostnaden för institutionsvårdade ungdomar i samband med delår 2017 till 0,5 mnkr medan kostnaderna vid delår 2018 uppgick till 4,4 mnkr. Även övriga enheter inom IFO redovisar underskott.

Underskottet inom verksamheterna Gymnasieskolan/SFI/Komvux beror enligt uppgifter från förvaltningen på att verksamheten tog emot fler elever utan kompensation för ökningen, 3 mnkr. Utökning av antalet elever innebar att verksamheten köpte distansutbildning genom extern aktör, för att uppfylla skollagens krav. Resterande underskott avser ökad kostnad för interkommunal ersättning till andra huvudmän gällande gymnasieutbildning med anledning av ökat elevantal jämfört med vad som budgeterats.

Det negativa resultatet på 8,3 mnkr inom Örnaskolan beror enligt uppgifter från förvaltningskontoret på att organisationen inte i tid anpassats efter sina intäkter.

Örnaskolan har haft för många och för små klasser i förhållande till tilldelade ekonomiska ramar. Det har lett till att det anställts fler medarbetare än det funnits resurser till. Vidare redovisas att skolan har ett alltför stort antal elevassistenter för att hantera individer och grupper med varierande behov av anpassningar och särskilt stöd. Under året har även verksamheten fått stå för personalkostnader av engångsgångskaraktär samt att kompensation av mentor uteblev.

Torup/Rydö skola redovisar ett underskott om 7,7 mnkr. Underskottet beror enligt uppgifter på att det funnits ett stort behov av insatser bland eleverna, dels inlärningsmässigt och socialt. Resursfördelningsmodellen beskrivs inte ta hänsyn till elever med särskilda behov

3.2.1. *Tillräcklig ekonomisk information har redovisats för nämnden. Tillräckliga analyser har gjorts med anledning av den ekonomiska utvecklingen*

Ekonomisk information har redovisats för nämnden

I Hylte kommuns styrmodell redovisas ett årshjul för hur uppföljning och analys ska ske under året. Enligt årshjulet ska prognoser lämnas för respektive nämnd efter mars, april, maj, juli, augusti, september, oktober och november, förutom bokslut (per 31 juli) och årsbokslut (per 31 dec). Samtidigt som prognosen efter åtta månader görs ska delårsrapport som baseras på sju månaders utfall upprättas. Nämnderna beslutar om sina delårsrapporter i september månad. I nedanstående tabell redovisas den ekonomiska rapporteringen som har skett i samband med nämndsammanträdena under år 2018 samt beslut som nämnden fattat.

Sammanträde Ekonomisk information samt beslut

2018-02-14

Ärende

§ 13. Barn- och ungdomsnämnden uppvisar en negativ avvikelse mot budget med 3,9 mnkr i bokslutet för 2017.

Under år 2017 erhöll nämnden en tilläggsbudget med 17,6 mnkr varav åtgärds paketet utgör 5,6 mnkr.

Beslut

Barn- och ungdomsnämnden tar del av bokslutet för år 2017 och överlämnar detta till kommunstyrelsen.

2018-04-11

Ärende

§ 34. Barn- och ungdomsnämndens AU Uppföljning och redovisning ekonomi/kvalitet år 2018. Ärendet utgår från mötet. I protokollet saknas förklaring till orsak till detta.

2018-05-16

Ärende

§ 57. Barn- och ungdomsnämnden prognosticerar ett underskott på 10 mnkr efter första kvartalet. Underskottet härleds till följande kostnader:

- Nämnden har inte fått full kompensation för lokalkostnader i förskola och skola.
- Samtliga gymnasieelever har inte räknats in i underlaget som kommunfullmäktige hade att ta ställning till. Nämnden har kostnader för en lagstadgad verksamhet där elever som gått på IM har rätt att gå en gymnasieutbildning men eleverna har inte räknats in i budgetunderlag.
- Nämnden har tagit beslut om att bibehålla viss nivå för HVB. Detta innebär en kostnad motsvarande 2,6 mnkr.
- Kostnader för IFO har ökat med bl.a. fler placeringar, motsvarande 2,5 mnkr över budget.
- Ökade kostnader för Särskola då fler elever går på Träningsskolan, 1 mnkr.

Beslut

Barn- och ungdomsnämnden ger barn- och ungdomskontoret i uppdrag att till delårsbokslutet ge förslag på anpassningar utifrån nuvarande verksamhetsförutsättningar. Barn- och ungdomsnämnden ska också få en utförlig redovisning av nämndens hela ekonomi till nästa nämndssammanträde 2018-06-13.

2018-06-13

Ärende

§ 69. Prognos för år 2018 efter fem månaders utfall.

Beslut

Barn- och ungdomsnämnden beslutar att visa en negativ avvikelse på 9,2 mnkr vid årets slut för år 2018.

2018-09-12

Ärende

§ 83. Barn- och ungdomskontoret föreslår nämnden att visa en prognosticerad negativ avvikelse på 17 mnkr efter sju månaders utfall. Utifrån delårsrapporten anges att orsak till underskottet beror på att enheterna inte anpassat sin verksamhet till en budget i balans, minskade intäkter från

migrationsverket, ökade lokalkostnader och ökat antal ungdomar placerade på institution.

Beslut

Barn- och ungdomsnämnden beslutar att överlämna delårsbokslutet till kommunstyrelsen. Barn och ungdomsnämnden ger barn- och ungdomskontoret i uppdrag att till nämnden i november ta fram en plan på hur barn- och ungdomsnämnden ska komma i budgetram inom två år.

2018-10-17

Ärende

§ 94. Prognos för år 2018 efter nio månaders utfall. En prognos för nämndens verksamhet visar på en negativ avvikelse på 21,5 mnkr vid årets slut för år 2018.

Av handlingarna i ärendet framgår, i bilaga Handlingsplan för avveckling av verksamhet i Hylte kommun rapport 2018-10-01. Handlingsplanen avser kommunen i helhet men även delar gällande nämndens verksamhet. Av handlingen framgår till viss del åtgärder, dessa är inte kostnadsberäknade.

Handlingsplan BUK 2 år, barn och ungdomsnämnden gav barn- och ungdomskontoret i uppdrag att till nämnden i november 2018 ta fram en plan på hur nämnden ska komma i budgetram inom två år. Handlingsplanen är uppdelad i två delar åtgärder för år 2019 och för år 2020.

Beslut

Barn- och ungdomsnämnden beslutar att visa en negativ avvikelse på 21,5 mnkr vid årets slut för 2018. Förslag på åtgärder kommer redovisas på nämndens sammanträde 2018-11-14.

2018-11-14

Ärende

§ 107. Prognos för år 2018 efter tio månaders utfall.

Beslut

Barn- och ungdomsnämnden beslutar att visa en negativ avvikelse på 27,4 mnkr vid årets slut för år 2018. Barn och ungdomsnämnden beslutar också att:

- Samtliga medarbetare med budgetansvar omgående påbörjar anpassningar av sin verksamhet för en ekonomi i balans.
- Enheten för nyanlända (EFNA) integreras i ordinarie skolverksamhet.
- Samtliga av barn och ungdomsnämndens delar av "Åtgärdspaketet 2016-2018" förutom Mobila teamet avvecklas.
- Anställningsstopp införs omgående inom nämndens samtliga verksamheter.
- Anställningsstoppet omfattar inte vikarier men det ska ske

med restriktivitet.

- Inköpsstopp införs omgående inom nämndens samtliga verksamheter (förbrukningsmaterial undantaget).
- Eventuella undantag från anställnings - och inköpsstoppet beslutats av barn- och ungdomsnämndens arbetsutskott.
- Handlingsplanerna med kompletterande konsekvensbeskrivningar hänskjuts till kommunstyrelsens externa utredning kring barn- och ungdomsnämndens ekonomi i balans.

2018-12-12

Ärende

§ 117. Prognos för år 2018 efter elva månaders utfall.

Beslut

Barn- och ungdomsnämnden beslutar att visa en negativ avvikelse på 32,7 mnkr vid årets slut för år 2018, och skickar det till kommunstyrelsen.

Tabell 1

Enligt ovan konstaterar vi att nämnden vid årsbokslutet år 2017 redovisar ett budgetunderskott om 3,9 mnkr. De ekonomiska prognoserna som redovisats för nämnden de olika månaderna under år 2018 är:

Maj	-10,0 mnkr
Juni	-9,2 mnkr
September	-17,0 mnkr
Oktober	-21,5 mnkr
November	-27,4 mnkr
December	-32,7 mnkr
Bokslut (mars)	-42,3 mnkr

Nämnden har fått ekonomisk återrapportering avseende ekonomiska prognoser för helåret för april, maj, juli, september, oktober och november månads utgång 2018 samt årsbokslut för 2018. Uppföljningsrutinerna enligt kommunens styrmodell följs därmed inte fullt ut då ekonomiska prognoser för mars och augusti inte har genomförts. Den förklaring som lämnas, i samband med intervjun med nämndens presidium, är att ordförande ansåg att den prognos som förvaltningskontoret tagit fram per mars månad var felaktig och alltför osäker. Ordförande ansåg att det fanns ett behov av att kvalitetssäkra underlaget och därav behandlades ärendet inte på sammanträdet i april. Den första ekonomiska prognosen lämnades till nämnden i maj månad (april månads resultat). I intervju med nämndens presidium anges att nämnden har efterfrågat mer och tydligare ekonomisk information, men att detta inte har skett från kontorets sida. Vi har i samband med granskning av protokoll inte kunnat se att nämnden har haft synpunkter på att den ekonomiska rapporteringen varit bristfällig.

I samband med sakavstämning redovisas även att barn- och ungdomsnämndens arbetsutskott under året hanterat ekonomisk uppföljning och åtgärder, vilket bekräftas genom protokoll.

Först vid nämndens möte i oktober, i samband med att handlingsplanen för att komma i budgetbalans inom två år lämnas, får nämnden en bild över de olika enheternas ekonomiska situation per juli 2018. I intervjun med nämndens presidium framkommer det att nämnden har begärt att få se handlingsplanerna för respektive enhet, men nämnden har inte fått ta del av dessa.

Utifrån nämndens protokoll under år 2018 kan vi inte se att verksamhetsföreträdare med ansvar för budget förutom förvaltningschefen deltagit vid nämndens sammanträden för att redovisa den ekonomiska situationen/åtgärder.

I samband med intervjun med ordförande i nämnden framkommer det att nämndens ordförande har träffat förvaltningschefen regelbundet. Dessa träffar har inte dokumenterats. I sammanhanget kan nämnas att förvaltningskontoret har haft tre olika förvaltningschefer under året, vilket inneburit en brist på kontinuitet i uppföljningen.

Analyser har gjorts med anledning av den ekonomiska utvecklingen

I april år 2017 redovisades en granskning av barn- och ungdomsnämndens budgetprocess som visade att det fanns anledning att förbättra framtagna analyser i samband med budget- och uppföljningsarbetet. En rekommendation som lämnades i samband med granskningen var att nämnden behöver utveckla riskanalyser- och bedömningar i budgetarbetet och i det uppföljande arbetet av ekonomiskt utfall. Med anledning av granskningen svarade nämnden revisorerna att en checklista för avvikelshantering inom nämnden har upprättats. Checklistan tar upp aktiviteter som att söka orsaken till avvikelserna, dra slutsatser och föreslå åtgärder utifrån erfarenheter och aktuell forskning samt att upprätta en konsekvensbeskrivning för hur verksamheten påverkas av avvikelserna. Enligt intervjuer med tjänstemän och nämndens presidium har denna checklista inte använts.

Vi har tagit del av de ekonomiska rapporter som redovisats för nämnden under år 2018. Dessa rapporter avviker från de anvisningar som finns inom kommunen. I kommunens anvisningar för prognoser anges att verksamheter med underskott som är större än 1 procent ska analyseras och kommenteras och om beloppet överskrider 0,1 mnkr, vilket inte efterlevts. De kommentarer som lämnas kring nämndens prognoser är kort och väldigt allmänt hållet. Resultaträkning, tidigare månaders prognoser, analyser, nyckeltal, statistik kring volymer m.m. och åtgärder redovisas inte.

Av handlingsplanen för att komma i ekonomisk balans inom två år som presenterades för nämnden i oktober månad 2018 framgår att de handlingsplaner som togs fram för de enheter som redan under våren 2017 redovisade ett ekonomiskt underskott inte har genomförts. För grundskolan presenteras förslag på minskat antal medarbetare år 2019, 2020 och 2021 och den ekonomiska effekt som åtgärden förväntas ha, besparing 15,7 mnkr. Åtgärden för centrala barn- och elevhälsan anges vara en omorganisering och att skolläkare och psykolog bör finansieras av både grundskola, förskola och gymnasiet, besparing 2,2 mnkr. För enheten för nyanlända, Individ- och familjeomsorgen, kompetenscentrum samt särskolan redovisas inga förslag på åtgärder mer än att avvakta en utredning inför en omorganisering. Sammantaget omfattade handlingsplanen för perioden besparing om 17,9 mnkr.

3.2.1.1. Bedömning

Tillräcklig ekonomisk information har redovisats för nämnden

Tillräckliga analyser har gjorts med anledning av den ekonomiska utvecklingen

Vi bedömer att barn- och ungdomsnämndens ekonomistyrning har varit bristfällig. Nämnden har inte erhållit tillräcklig ekonomisk information om det ekonomiska läget. Vi bedömer vidare att det inte gjorts tillräckliga analyser med anledning av den ekonomiska utveckling som nämnden haft under år 2018.

Vi grundar detta på att den ekonomiska redovisningen/prognoser inte har skett enligt kommunfullmäktiges styrmodell avseende hur ofta prognoser ska redovisas till nämnden. Den första prognosen för verksamhetsåret 2018 som avser helårsprognosen per kvartal 1 2018 lämnades först till nämnden i maj månad, vilket bedöms vara alltför sent.

Vi bedömer vidare att barn- och ungdomsnämndens ekonomiska utveckling närmast kan beskrivas som fritt fall. Nämndens budgetavvikelse uppgår till 42,3 mnkr vilket motsvarar nästan 14 % i avvikelse. En stor brist i nämndens uppföljning är att prognosarbetet varit mycket bristfälligt. Prognoserna som redovisats har ökat från 10,0 mnkr till 32,7 mnkr, till den slutliga avvikelsen på 42,3 mnkr. Till detta har nämnden under år beviljats extra budgetmedel och intäkter motsvarande 16,1 mnkr. Med anledning av det ökande ekonomiska underskottet under året bedömer vi att nämnden borde ha ställt krav på ytterligare ekonomisk redovisning. Detta sammantaget tyder på bristande uppföljningsrutiner och styrning. Vidare bedömer vi det som anmärkningsvärt att prognoserna inte på ett tidigare stadium har inkluderat alla relevanta variabler, såsom placeringar inom IFO och statsbidrag från Migrationsverket, vilket är en förutsättning för att kunna planera och följa upp verksamheten.

Vi bedömer att den ekonomiska redovisningen som presenterats för nämnden har varit på en alltför aggregerad nivå. Det är först vid sammanträdet i oktober som nämnden informeras om vilka enheter som redovisar ekonomiska budgetunderskott i samband med de handlingsplaner som redovisades för nämnden. Handlingsplanerna utgick ifrån nämndens ekonomiska utfall i delårsrapporten per sista juli, det vill säga 4 månader tidigare. Det innebär att handlingsplanerna inte hade beaktat att prognosen hade försämrats med ytterligare 10 mnkr.

Tillräckliga analyser med anledning av den ekonomiska utvecklingen har inte skett. Bedömningen grundar sig på att den rapportering som skett till nämnden inte skett enligt gällande styrprinciper. Ekonomistyrningen bedöms som bristfällig, det saknas väsentlig information exempelvis kring nyckeltal, statistik, tidigare månaders prognoser och resultaträkning för perioden samt jämförelse med tidigare år. Vidare har några åtgärder, analyser och kommentarer för de enheter som redovisar prognosavvikelser större än 1 procent eller 0,1 mnkr inte redovisats enligt kommunens anvisningar för prognoser.

Sammanfattningsvis bedömer vi att nämnden och förvaltningskontoret inte haft tillräcklig kontroll och insyn i verksamheten.

3.2.2. Nämnden har fattat beslut om åtgärder med anledning av den ekonomiska redovisningen och besluten är spårbara

Vid sammanträdet i maj månad 2018 uppdrog nämnden till förvaltningskontoret att till delårsbokslutet ge förslag på anpassningar utifrån verksamhetsförutsättningar samt att till sammanträdet i juni månad ge en utförlig redovisning av nämndens hela ekonomi.

Det första beslutet om åtgärder med anledning av den ekonomiska situationen fattade nämnden först vid sammanträdet 2018-11-14 § 107. I protokollet saknas information om hur och när åtgärderna ska följas upp, vilka ekonomiska effekter som åtgärderna förväntas ge.

Se vidare avsnitt 3.2.1 gällande fattade beslut.

3.2.2.1. Bedömning

Nämnden har fattat beslut om åtgärder med anledning av den ekonomiska redovisningen och besluten är spårbara

Vi bedömer att nämnden inte i tillräcklig utsträckning fattat beslut om åtgärder med anledning av den ekonomiska redovisningen. Vi grundar detta i att nämnden fattat beslut om åtgärder med anledning av den ekonomiska redovisningen vid nämndens möte först i november månad. Dessa åtgärder avser i huvudsak anställningsstopp och att samtliga enheter påbörjar anpassningar av sin verksamhet för en ekonomi i balans. Beslutade åtgärder under 2018 bedöms dock inte som tillräckliga. Några större effekter av dessa åtgärder för år 2018 bedöms inte vara fallet.

Vi bedömer vidare att nämnden betydligt mycket tidigare borde satt in åtgärder för att minimera det ekonomiska underskottet. Det var redan i maj månad känt att nämnden beräknade ett ekonomiskt underskott på 10 mnkr, vilket borde lett till att nämnden redan då vidtagit åtgärder.

Vi bedömer att det finns en spårbara i nämndens beslut i protokoll. Däremot anser vi att det finns en otydlighet vilka beslutsunderlag som ligger till grund för besluten som fattades av nämnden i november månad.

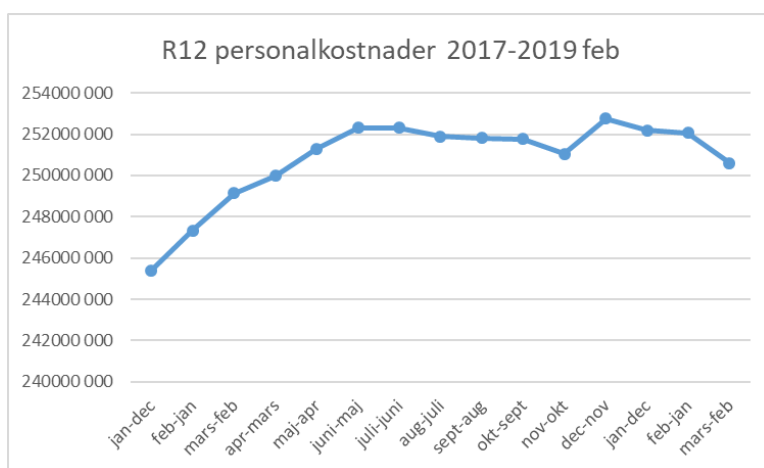
3.2.3. Nämnden har säkerställt att fattade beslut verkställs

Vid sammanträdet i maj månad 2018 uppdrog nämnden till förvaltningskontoret att till delårsbokslutet ge förslag på anpassningar utifrån verksamhetsförutsättningar samt att till sammanträdet i juni månad ge en utförlig redovisning av nämndens hela ekonomi. Vid nämndssammanträdet i juni skedde inte någon fördjupad/utförlig redovisning av nämndens ekonomi. Inte heller skedde någon redovisning av åtgärdsförslag/anpassningar till nämndens sammanträde i samband med delårsrapporten. I intervjuerna framkommer det att förvaltningskontoret inte har verkställt nämndens beslut. Förvaltningskontoret har också fortsatt med insatser som exempelvis integrationsvärdar samt att anställa personal, trots ett stort ekonomiskt underskott.

Vi kan konstatera att det ekonomiska utfallet för helåret 2018 blev -42,3 mnkr, det vill säga ca 10 mkr sämre än prognosen som lämnades i december (omfattade till och med november), trots de åtgärder som nämnden beslutade om i november 2018. Inom ramen

för granskningen har vi tagit del av budgetuppföljning för 2018 som visar skillnad mellan intäkter och kostnader per månad. Av uppföljningen framgår att summan av intäkterna per månad har varierat under året mellan 33,7 mnkr och 10 mnkr. Det framgår också att personalkostnaderna har legat på en relativt stabil nivå under årets månader medan kostnadsposten ”övriga kostnader” under året har ökat från ca 23,9 mnkr i januari till 27,2 mnkr i december månad. Utifrån budgetuppföljningen kan således konstateras att de beslut som nämnden fattade i november månad (se avsnitt 3.2.1 och 3.2.2) inte har gett några större effekter under år 2018. Besluten avsåg bland annat inköps- och anställningsstopp men varken posten för ”övriga kostnader” eller personalkostnader har minskat. Orsak till att övriga kostnader inte minskat beror i huvudsak på fasta kostnader såsom lokaler, skolskjutsar, kost etc är svåra att påverka samt att IFO placeringar under året ökat. Tas hänsyn till kostnadsutvecklingen under januari och februari 2019 går det att utläsa att personalkostnaderna mätt som R12 (rullande 12 månader) har stagnerat och minskat. Det ska även beaktas att generella löneökningar ingår i nedan figur.

Inom ramen för granskningen har vi intervjuat de ansvariga för Enheten för nyanlända (EFNA), Grundskolan Rydöbruk och Gymnasiet/SFI/Komvux. Samtliga av dessa enheter har vid tidpunkten för granskningen tagit fram handlingsplaner för att nå budgetbalans till 2021. Planerna har ett standardiserat format och redogör för aktiviteter som ska genomföras, när de ska genomföras och dess besparingseffekter. Exempel på aktiviteter är bl.a. att minska på studiehundledning, omplacering/avveckling av personal och vakanshålla pensionsavgångar, översyn och behovsanalys av lokaler, omorganisera elevhälsa, minimera köp av externa aktörer m.m. Handlingsplanerna visar också vilket stöd som kan behövas internt för genomförandet, till exempel stöd från HR. Av intervjuerna framgår att handlingsplanerna har samverkats fackligt och att de kan komma att justeras vid förändrade förutsättningar i verksamheterna. Det framgår också att uppföljning av ekonomin numera sker varje vecka tillsammans med ekonomer och representanter från personalenheten.

Av intervjuerna med enhetscheferna framgår att ekonomiska analyser och/eller handlingsplaner togs fram av enheterna även under 2018 för att påvisa en alltmer ansträngd ekonomi.

3.2.3.1. Bedömning

Nämnden har säkerställt att fattade beslut verkställs

Vi bedömer att nämnden inte har säkerställt att fattade beslut verkställts.

Vid sammanträdet i maj månad 2018 uppdrog nämnden till kontoret att till delårsbokslutet ge förslag på anpassningar utifrån verksamhetsförutsättningar samt att till sammanträdet i juni månad ge en utförlig redovisning av nämndens hela ekonomi. Först vid nämndssammanträdet i november redovisar förvaltningskontoret handlingsplan till nämnden. Vi kan i nämndens protokoll inte se att nämnden efterfrågat dessa fram till dess att de redovisas för nämnden, vilket bedöms som synnerligt allvarligt med tanke på nämndens ekonomiska situation.

Utifrån de handlingsplaner vi tagit del av bedömer vi att handlingsplaner för respektive enhet tagits fram och ett arbete pågår under år 2019 med att realisera dessa. Vi bedömer utifrån redovisade personalkostnader att personalkostnadsutvecklingen under inledningen av år 2019 är fallande vilket även bekräftas av att antalet årsarbetare minskat över tid. Detta är dock för tidigt att vid tiden för denna granskning bedöma om vidtagna åtgärder är tillräckliga.

3.3. Kommunstyrelsen

Av kommunstyrelsens reglemente framgår att kommunstyrelsen har ansvar för hela kommunens utveckling, planering och uppföljning av kommunens totala verksamhet och resursutnyttjande. Kommunstyrelsen ansvarar också för att kommunens olika verksamheter bedrivs effektivt och i enlighet med fastlagda mål och riktlinjer. Genom kontinuerlig uppföljning av kommunens olika verksamheter ska kommunstyrelsen följa hur resurserna utnyttjas samt förelägga politiskt organ förslag till åtgärder när uppföljningen visar att det är nödvändigt. Kommunstyrelsen ska också övervaka att de mål och planer för verksamheten och ekonomi som fullmäktige har fastställt följs samt att kommunens löpande förvaltning sköts rationellt och ekonomiskt. Styrelsen har också i uppgift att genom utfallsprognoser rapportera till fullmäktige hur verksamheten utvecklas och hur den ekonomiska ställningen är under budgetåret.

Av kommunens styrmodell framgår att kommunstyrelsen har uppsiktsplikt över nämndernas verksamhet och att styrelsen har ett övergripande ansvar för att hela kommunens verksamhet bedrivs inom de ekonomiska ramar som fullmäktige beslutat om. Vidare framgår att nämnderna regelbundet ska rapportera sin ekonomi och uppföljningar till kommunstyrelsen.

Av kommunens policy för intern kontroll framgår att kommunstyrelsen har övergripande ansvar för att det finns god intern kontroll och styrelsen leder och samordnar förvaltningen av kommunens verksamheter samt har uppsikt över nämnderna.

Av styrmodellen framgår också kommunstyrelsens roll i uppföljning och kontroll av det ekonomiska resultatet: nämndernas framtagna prognoser ska samlas för redovisning till kommunstyrelsens arbetsutskott och om prognoserna visar på ekonomiskt underskott ska nämnden presentera åtgärder för att komma inom budgeterad ram. Nämnderna ska lämna delårsbokslutet tillsammans med prognosen efter sju månaders utfall till

kommunstyrelsens arbetsutskott i september. Barn- och ungdomsnämnden lämnade delårsbokslutet tillsammans med prognosen efter sju månaders utfall till kommunstyrelsen i september månad

3.3.1. Tillräcklig ekonomisk information har redovisats för kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen har fattat beslut med anledning av redovisad information

Nedanstående tabell redogör för när under år 2018 kommunstyrelsen har tagit del av nämndernas resultat och prognoser inom ramen för kommunstyrelsens uppsiktsplikt samt vilka beslut kommunstyrelsen tagit kring barn- och ungdomsnämndens underskott.

Sammanfattning	Ärende och beslut
2018-01-30	Ingen ekonomisk redovisning av nämndernas resultat och prognoser.
2018-02-20	Ingen ekonomisk redovisning av nämndernas resultat och prognoser.
2018-03-15	Ingen ekonomisk redovisning av nämndernas resultat och prognoser.
2018-03-20	Ingen ekonomisk redovisning av nämndernas resultat och prognoser.
2018-04-10	Ärende § 66. Årsredovisning 2017 Hylte kommun. Beslut Kommunstyrelsens förslag till beslut, kommunfullmäktige beslutar att godkänna Hylte kommuns årsredovisning för 2017.
2018-05-02	Ingen ekonomisk redovisning av nämndernas resultat och prognoser.
2018-05-29	Ärende § 105. Nyttjande av Kommunfullmäktiges-reserv. I majoritetens budget för 2018 avsattes en reserv under kommunfullmäktige för att möta eventuella behov och/eller satsningar för 2018. Framtid Hylte kommer på sammanträdet presentera förslag på hur KF reserv ska användas under 2018 Beslut Arbetsutskottets förslag till beslut. Kommunfullmäktige beslutar att fördela 8.0 miljoner från KF reserv till barn- och ungdomsnämnden. Kommunstyrelsen beslutar fördela 2.6 miljoner från Skolverket för "Likvärdig skola" till barn- och ungdomsnämnden. Kommunstyrelsen beslutar att fördela 5.5 miljoner av redan erhållna etableringsmedel till barn- och ungdomsnämnden. Ärende §. 114 Uppföljning och redovisning 2018 Hylte kommun – Prognos 4 månader. Prognosen för 2018 baseras på fyra månaders utfall. Det ekonomiska läget för

kommunen fyra månader in i 2018 bedöms som oroande och svårbedömt. För Hylte kommun prognostiseras ett resultat för 2018 på 8,8 mnkr, vilket är 13,2 mnkr sämre än det budgeterade resultatet på 21,9 mnkr. Det som främst bidrar till den negativa avvikelsen är nämndernas samlade avvikelse (-15,2 mnkr) samt att pensionskostnaderna förväntas bli betydligt högre än budgeterat (-6,3 mnkr). Skatteintäkterna har i denna rapport beräknats enligt SKL:s senaste prognos som presenterades i april 2018.

Beslut

Kommunstyrelsen har tagit del av informationen.

2018-06-12 Ingen ekonomisk redovisning av nämndernas resultat och prognoser.

2018-08-14 **Ärende**

§ 146. Uppföljning och redovisning 2018 Hylte kommun – Prognos 5 månader.

Det ekonomiska läget för kommunen fyra månader in i 2018 bedöms som osäkert och svårbedömt. För Hylte kommun prognostiseras ett resultat för 2018 på 15,9 mnkr, vilket är 6,1 mnkr sämre än det budgeterade resultatet på 21,9 mnkr. Det som främst bidrar till den negativa avvikelsen är nämndernas samlade avvikelse (-14,4 mnkr). Skatteintäkterna har i denna rapport beräknats enligt SKL:s senaste prognos som presenterades i april 2018.

Beslut

Kommunstyrelsen har tagit del av informationen.

2018-09-11 Ingen ekonomisk redovisning av nämndernas resultat och prognos, förutom för kommunstyrelsen, tillika räddningsnämnden.

2018-10-09 **Ärende**

§ 186. Uppföljning och redovisning 2018 Hylte kommun – delårsbokslut. [...]Nämndernas budgetavvikelse (accepterad nivå - +/- 1 %) uppgår till -5,6 % vid delårsbokslutet och förväntas hamna på -3,4 % vid årets slut. Därmed uppnår kommunen inte accepterad nivå för perioden och året.

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar inom ramen för Kommunstyrelsens tillsynsplikt beslutas att:

- Inhämta barn- och ungdomsnämndens handlingsplaner för en ekonomi i balans.
- Ge i uppdrag åt kommunledningskontoret att genom extern utredning genomlys och ge förslag till åtgärder inom barn- och ungdomsnämndens verksamhet för att nå ekonomisk balans.
- Delegera till kommunstyrelsens arbetsutskott att besluta om direktiv, avgränsning samt tidplan för uppdraget.

2018-11-13 **Ärende**

§ 209. Uppföljning och redovisning 2018 Hylte kommun - uppdrag från Kommunstyrelsen.

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar att anta utredningsdirektiv för Barn- och

ungdomsnämndens ekonomi i balans med tillägget att kontorsadministration vävs in i utredningen, samt att slutredovisning ska ske till kommunstyrelsen 22 januari 2019. Finansieringen på maximalt 400 000 kr sker via kommunstyrelsens reserv.

Ärende

§ 210. Uppföljning och redovisning 2018 Hylte kommun – prognos. Prognosen för 2018 baseras på tio månaders utfall och är i vissa fall ännu inte nämndbehandlad. Kommunens resultat för 2018 beräknas uppgå till + 0,4 mnkr, vilket är 20,6 mnkr sämre än det budgeterade resultatet om 21 mnkr. Det som främst bidrar till den negativa avvikelserna är nämndernas samlade avvikelse (-32,5 mkr).

Efter två, resultatmässigt, väldigt starka år ser nu Hylte kommun ut att gå mot ett sämre 2018. Med ett negativt resultat på 13,6 mnkr för delåret och ett prognostiserat resultat på 0,4 mnkr för 2018 är det tydligt att kommunen måste se över sin kostnadsbild. Kommunens kostnader har vuxit i en högre takt än intäkterna och för att kommunens starka ekonomiska ställning inte ska försvagas är det viktigt att man bryter den trenden. Ett steg i det är att barn- och ungdomsnämnden, som visar stora negativa avvikelser både i utfall och prognos, har fått i uppdrag att inom två år ha en budget i balans.

Beslut

Kommunstyrelsen har tagit del av informationen. barn och ungdomsnämndens underskott hanteras i ett separat ärende.

2018-12-11 Ingen ekonomisk redovisning av nämndernas resultat och prognoser.

2018-12-18 **Ärende**

§ 238. Uppföljning och redovisning 2018 Hylte kommun – prognos. Prognosen för 2018 baseras på elva månaders utfall och är i vissa fall ännu inte nämndsbehandlad. Kommunens resultat för 2018 beräknas uppgå till – 3,9 mnkr, vilket är 25 mnkr sämre än det budgeterade resultatet om 21 mnkr. Det som främst bidrar till den negativa avvikelserna är nämndernas samlade avvikelse (-38,5 mkr).

[...] Med ett negativt resultat på 13,6 mnkr för delåret och ett prognostiserat resultat på -3,9 mnkr för 2018 är det tydligt att kommunen måste se över sin kostnadsbild. Kommunens kostnader har vuxit i en högre takt än intäkterna och för att kommunens starka ekonomiska ställning inte ska försvagas är det viktigt att man bryter den trenden. Ett steg i det är att Barn- och ungdomsnämnden, som visar stora negativa avvikelser både i utfall och prognos, har fått i uppdrag att inom två år ha en budget i balans.

Beslut

Kommunstyrelsen har tagit del av redovisningen. Kommunstyrelsen ger nämnderna som uppvisar en negativ avvikelse på över 1 % för året i uppdrag att hålla sig inom beslutad budgetram samt arbeta fram en handlingsplan för hur det ska åtgärdas under året. I samband med handlingsplanen ska även en redogörelse tas fram för hur utvecklingen inom de avvikande verksamheterna har varit de senaste åren.

Ärende

§ 239. Barn- och ungdomsnämndens ekonomi i balans

Barn- och ungdomsnämnden uppvisar i samband med oktoberprognosen en negativ avvikelse på -27,4 mkr vilket inklusive det tilläggsanslag nämnden erhållit under året innebär en avvikelse på -43,5 mkr. Barn- och ungdomsnämnden har tagit ett antal beslut för att nämnden ska komma i balans innan ingången av 2021 dessutom har Kommunstyrelsen beställt en extern utredning som ska ta fram förslag på åtgärder för att nå ekonomi i balans innan ingången av 2021 som ska presenteras i januari 2019. För att Kommunstyrelsen ska kunna följa hur arbetet går med nämndens egna åtgärder samt de beslutade åtgärder som kommer som ett led av den externa utredningen bör ekonomichefen delta på Barn- och ungdomsnämndens möten gällande dessa frågor.

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar som i ett steg i sin uppsiktsplikt, att ekonomichefen ska delta på Barn- och ungdomsnämndens sammanträden 2019-2020 när prognoser och uppföljning av handlingsplaner för en ekonomi i balans hanteras.

Ovanstående tabell visar att kommunstyrelsen fick ekonomisk information av nämndernas resultat och prognoser avseende år 2018, första gången vid sammanträdet i maj månad 2018, då en prognos för helårsutfallet efter 4 månader redovisas. Vi noterar att kommunstyrelsen fick ta del av kommunens delårsrapport per juli först vid sammanträdet i oktober månad.

Kommunfullmäktige beslutade 2018-06-19, §72 att fördela 8 mnkr till barn- och ungdomsnämnden från fullmäktiges reserv efter att ärendet väcktes av kommunstyrelsens ordförande. Kommunstyrelsen beslutade 2018-05-29, § 105 om att fördela 2.6 miljoner från Skolverket för "Likvärdig skola" samt fördela 5.5 miljoner av redan erhållna etableringsmedel till barn- och ungdomsnämnden. I granskningen har vi noterat att både budget och statsbidraget för "Likvärdig skola" har flyttats till barn- och ungdomsnämnden utan beslut i kommunfullmäktige.

Av ovanstående tabell framgår att kommunstyrelsen först i oktober månad beslutade om åtgärder, då en extern konsult beslutades genomlysas och ge förslag till åtgärder inom nämndens verksamhet för att nå ekonomisk balans.

Kommunstyrelsen tar del av en handlingsplan från barn- och ungdomsnämnden för avveckling av verksamheter i Hylte kommun i december månad. Vid kommunstyrelsens sammanträde i december 2018 beslutades om att ekonomichefen ska delta vid nämndens sammanträden under åren 2019-2020 när prognoser och uppföljning av handlingsplaner för en ekonomi i balans hanteras. Det har enligt intervjuer verkställts.

Vi har inte noterat i protokollen att kommunstyrelsen har bjudit in barn- och ungdomsnämnden under 2018 för att diskutera det ekonomiska underskottet. Inom ramen för kommunstyrelsens arbetsutskott har samråd med barn- och ungdomsnämnden

skett i mars och i september 2018. Till samråden för barn- och ungdomsnämnden kallas kommun- och ekonomichef samt kommuneskreterare, nämndens presidium och förvaltningschef. På samrådet i mars 2018 diskuterades årsbokslutet 2017, IFO, riktade statsbidrag och enheten för nyanlända. På samrådet i september diskuterades förvaltningskontorets prognosticerade underskott utifrån delårsbokslutsprognosen samt redovisning av antalet barnplaceringar. Minnesanteckningar skrivs, någon spårbarhet kring diskussioner kring nämndens ekonomiska utveckling och åtgärder kan inte ses.

Vid intervjuer med kommunstyrelsens presidium framkommer det att informationen från samråden inte redovisats till kommunstyrelsen. Det innebär att det endast är kommunstyrelsens arbetsutskott som tagit del av den skriftliga rapporteringen från samråden. I samband med intervjuerna framkommer det att kommunstyrelsens ordförande löpande under år 2018 har haft dialog med barn- och ungdomsförvaltningens förvaltningschef. Dessa möten uppges ha varit av mer informell karaktär och har inte dokumenterats.

I intervjun med kommundirektören framkommer det att sedan hösten 2018 diskuteras barn- och ungdomsförvaltningens ekonomi som en stående punkt i kommunledningens ledningsgrupp.

3.3.1.1. Bedömning

Tillräcklig ekonomisk information har redovisats för kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen har fattat beslut med anledning av redovisad information

Vi bedömer att tillräcklig ekonomisk information för kommunstyrelsen delvis har lämnats. Granskningen visar att kommunstyrelsen får ekonomisk information huvudsakligen i form av ekonomiska prognoser som görs inom ramen för kommunens uppföljning. Den första finansiella rapporteringen som sker i kommunstyrelsen sker först den 29 maj 2018, vilket vi bedömer är alltför sent för att kommunstyrelsen helt ska säkerställa sin uppsiktsplikt.

Vidare bedömer vi det som en brist att kommunstyrelsen först vid sammanträdet i oktober månad fick ta del av kommunens delårsbokslut som baseras på utfallet per 31 juli. Vilket inte överensstämmer med kommunallagens bestämmelser kring behandling.

Rapporteringskedjan behöver utvecklas. Betydelsefull information, såsom till exempel större prognosticerade avvikelser, krav på åtgärder m.m. behöver dokumenteras och inte endast ges muntligen inom ramen för samråden. Vi anser vidare att denna information ska rapporteras vidare till hela kommunstyrelsen. Den löpande dialogen kring nämndens underskott som kommunstyrelsens ordförande har haft under året med förvaltningschefen behöver enligt oss även formaliseras så att informationen från dessa möten kommer hela kommunstyrelsen till del.

Vidare ser vi en brist i att kommunstyrelsen inte utifrån sin uppsiktsplikt tillsett att barn- och ungdomsnämnden deltagit vid något kommunstyrelsenssammanträde för att redovisa kring nämndens ekonomiska situation och de åtgärder som behöver vidtas.

Vi bedömer att kommunstyrelsen inte i tillräcklig utsträckning har fattat beslut med anledning av redovisad information. Granskningen visar att kommunstyrelsen till viss del har fattat beslut i olika avseenden med anledning av den information som lämnats kommunstyrelsen. Besluten handlar bland annat dels om hur tilläggsmedel ska fördelas till nämnden samt att genomföra en extern genomlysning kring effektiviseringsmöjligheter samt att kommunens ekonomichef ska delta på barn- och ungdomsnämndens sammanträden.

Vi bedömer att kommunstyrelsen inte helt har fullgjort sin uppsiktsplikt då barn- och ungdomsnämnden inte inkommit med handlingsplan i samband med nämndens maj prognos om -10 mnkr och som sedan under året ökat. Först vid kommunstyrelsens möte den 2018-12-18 ger kommunstyrelsen nämnderna som uppvisar en negativ avvikelse på över 1 % för året i uppdrag att hålla sig inom beslutad budgetram samt arbeta fram en handlingsplan för hur det ska åtgärdas under året, vilket bedöms som ett avsteg mot kommunens styrmodell. Kommunstyrelsen har ett övergripande ansvar för att hela kommunens verksamhet bedrivs inom de ekonomiska ramar som fullmäktige beslutat om. Det ska dock nämnas att kommunstyrelsen i oktober månad beslutade om åtgärder, då en extern konsult beslutades genomlysas och ge förslag till åtgärder inom nämndens verksamhet för att nå ekonomisk balans. Dessutom tog kommunstyrelsen del av handlingsplan från barn- och ungdomsnämnden för avveckling av verksamheter i Hylte kommun i december månad.

Vi bedömer att flytt av budgetmedel gällande "Likvärdig skola" 2,6 mnkr inte föregåtts av ett beslut i kommunfullmäktige.

2019-04-05

Carl-Magnus Stenehav

Uppdragsledare